

مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی جمهوری اسلامی ایران*

جمهوری مشروح مذاکرات جلسه علنی روز دوشنبه بیست و ششم خردادماه ۱۳۵۹

- ۳ - گزارش کمیسیون تحقیق راجع به اعتبارنامه آقایان اعظمی - خلخالی - موعدی .
- ۴ - بیانات آقایان هاشمی رفسنجانی ، توکلی ، شبستری راجع به شورای نگهبان و آئین نامه داخلی مجلس .
- ۵ - پایان جلسه .

جلسه ساعت نه و ده دقیقه به ریاست آقای دکتریدالله سحابی تشکیل شد

رئیس - پرونده آقای علم الهدائی برای تحقیق بیشتر به کمیسیون تحقیق احاله میشود . گزارش بعدی را قرائت بفرمائید .
(بشرح زیر قرائت شد)
پرونده انتخاباتی آقای اسماعیل خوشنویس از شهرستان اردبیل در ساعت ۱۰/۳۰ روز شنبه ۵۹/۳/۲۴ در شعبه یکم مورد بررسی قرار گرفت و به اکثریت آراء تأیید گردید .
(زنک رئیس - سکوت نمایندگان)
رئیس - اعتبارنامه آقای اسماعیل خوشنویس از شهرستان اردبیل تصویب شد (تکبیر نمایندگان)
رئیس - از آقای مخبر شعبه و خواهش میکنم تشریف بیاورند و اگر گزارشی هست قرائت کنند .
مخبر شعبه و (علیزاده) - بسم الله الرحمن الرحیم .
پرونده انتخاباتی آقای سید احمد حسینی ارسنجانی از شهرستان مرودشت در ساعت ۹ روز ۵۹/۳/۲۴ در شعبه و مورد بررسی قرار گرفت و به اکثریت آراء رد گردید .
رئیس - پرونده انتخاباتی مرودشت راجع به آقای سید احمد حسینی ارسنجانی برای تحقیق بیشتر به کمیسیون تحقیق فرستاده میشود .
۳ - گزارش کمیسیون تحقیق راجع به اعتبار نامه آقایان اعظمی خلخالی - موعدی

رئیس - از آقای مخبر کمیسیون تحقیق خواهش میکنم تشریف بیاورند و سه گزارشی که از کمیسیون تحقیق فرستاده اند قرائت بفرمائید .
مخبر کمیسیون تحقیق (دکتر یزدی) - بسم الله الرحمن الرحیم ، موضوع گزارش پرونده انتخاباتی خرم آباد و اعتبارنامه آقای اعظمی کمیسیون تحقیق پرونده انتخاباتی خرم آباد و اعتبارنامه آقای اعظمی را که توسط شعبه چهارم به کمیسیون ارجاع شده بود در جلسه مورخ ۲۴ خرداد ماه ۵۹ بررسی نمود و به اکثریت آراء اعتبار نامه آقای اعظمی و صحت انتخابات را تصویب نمود .
با تشکر مخبر کمیسیون
رئیس - طبق آئین نامه مصوب باید آقایان اظهار رأی کنند رأی کمیسیون در تأیید انتخابات خرم آباد راجع به آقای اعظمی است اگر لازم میدانند آقای مخبر مواردی که احیاناً برای آقایان مبهم است تقاضا کنند که آقای مخبر راجع به این صحتی که در تأییدش کمیسیون داده است توضیح بدهند و اگر لازم نیست ناچار باید برطبق آئین نامه آقایان اظهار رأی کنند و رأی هم مادامی که خود نماینده مربوط تقاضائی نکرده است بصورت مخفی است و تنها کلمه

بسم الله الرحمن الرحیم و بیانات آقای رئیس به مناسبت میلاد خجسته
۲ - گزارش شعب ۱ و ۲ راجع به اعتبار نامه چند نفر از نمایندگان .

رئیس - بسم الله الرحمن الرحیم و بیانات آقای رئیس به مناسبت میلاد خجسته
۱ - گزارش شعب ۱ و ۲ راجع به اعتبار نامه چند نفر از نمایندگان .
رئیس - طبق دستور معین شده نخست گزارش شعبه اول راجع به بعضی از نمایندگان است که خواهش میکنم مخبر شعبه یک تشریف بیاورند و گزارشی که از شعبه یک راجع به اعتبار نامه فرستاده اند قرائت بفرمائید و توضیح بدهند .
مخبر (جلالی) - بسم الله الرحمن الرحیم . ولا تقف بالیس لک به علم ان المسح و البصر والنوادر کل اولک کان عنه مسؤولا .
سه گزارشی شعبه یکم در مورد حوزه اردبیل قرائت میشود .
(بشرح زیر قرائت شد)
پرونده انتخاباتی آقای میر فخرالدین موسوی ننه کران از شهرستان اردبیل در ساعت ۱۰/۳۰ روز شنبه ۵۹/۳/۲۴ در شعبه یکم مورد بررسی قرار گرفت و به اکثریت آراء تأیید گردید .
(زنک رئیس - سکوت نمایندگان)
رئیس - اعتبار نامه آقای میر فخرالدین موسوی ننه کران از اردبیل تصویب شد (تکبیر نمایندگان) گزارش بعدی را قرائت بفرمائید .
(بشرح زیر قرائت شد)
پرونده انتخاباتی آقای بهاء الدین علم الهدائی از شهرستان اردبیل در ساعت ۱۰/۳۰ روز شنبه ۵۹/۳/۲۴ در شعبه یکم مورد بررسی قرار گرفت و به اکثریت آراء تأیید گردید .
(زنک رئیس - خلخالی - مخالفم .

* در جلسه علنی شماره بیست و یکم (۱۳۵۹/۴/۳۱) با تصویب ماده واحدهای نام «مجلس شورای ملی» به «مجلس شورای اسلامی» تغییر یافت.

مخالف و یا موافق را روی صفحه کاغذ مرقوم بفرمایند.
 قره باغ - خواهش میکنم توضیح بدهید تا آقایان با آگاهی رأی بدهند
 و آقایان در جریان باشند.
 رئیس - بنده هم همین را گفتم در صورتیکه مایل باشید از آقای مخبر
 خواهش کنیم در این خصوص توضیح بدهند که آقایان یک قدری اطلاع بیشتری
 داشته باشند.

یکی از آقایان بر www.ical.ir ...
 اعظمی بزرگ که مورد بحث است بوده است و گواهی میدهد که بچه‌های او
 اهل نماز بودند و عرض کنم حتی در زندان هم نماز می‌خواندند چون تمام
 خانواده بیرون‌وند را آورده بودند.
 رئیس - فرمایشات شما تمام شد آقای دکتر یزدی.

دکتر یزدی - آنچه که عرض کردم خلاصه چیزی بود که در کمیسیون
 بحث شد ولی خلاصه پرونده‌اش همانطور که عرض کردم باین ترتیب است که
 در سال ۱۳۱۲ در لرستان دستگیر میشود و به خراسان کلات نادر تبعید میشود
 در شهریور ۱۳۲۰ به خراسان بر میگردد و با ماسورین ارتش همکاری می‌نماید
 خود را کاندید نمایندگی دوره هفدهم مجلس می‌نماید و آراء قابل توجهی
 بدست می‌آورد در سال ۱۳۲۲ به خاطر اینکه بتواند در دوره هفدهم نمایندگی
 موفق شود در صدد تشکیل جمعیت طرفدار نهضت ملی برمی‌آید و لکن موفق
 نمیشود و پس از ۲۸ مرداد دستگیر میشود که حدود دو ماه در فرماندار نظامی
 تهران بازداشت و سپس با اعلام تنفر از حزب توده و بجا آوردن مراسم قسم آزاد
 میشود در سال ۱۳۴۵ تقاضای صدور جواز اسلحه می‌نماید که با تقاضایش
 مخالفت میشود ولی در سال ۱۳۵۰ با تقاضای صدور جواز اسلحه شکاری جهت
 وی موافقت میشود در سال ۱۳۵۳ پس از کشف شبکه‌ای که هوشنگ اعظمی
 در خرم‌آباد بوجود آورده بود و هدفش ایجاد جنگ چریکی علیه رژیم وقت بود
 که بتواند جنبش توده‌ای کمونیستی بوجود آورد ناسبرده دستگیر میشود این
 خلاصه پرونده‌اش از ساواک است ناسبرده دستگیر میشود تا هم رابطه‌اش با
 گروه مشخص شود و هم محل اختفای فرزندش را به ساواک گزارش نماید، وی
 در بازجویی‌ها کمک به گروه و رابطه‌اش را با گروه در جهت تدارکات و پشتیبانی
 اعتراف می‌کند ولی از محل اختفای فرزندش ابراز بی‌اطلاعی می‌نماید و
 سرانجام به حبس ابد محکوم میشود و لذا وی چندین بار تقاضای عفو نموده بود
 که با توجه به پیری وی و اظهار ندامتش و ضعف مالی خانواده‌اش مورد عفو
 قرار میگردد و در تاریخ ۱۳۵۶/۵/۲۷ آزاد میشود و به خرم‌آباد باز می‌گردد
 و مورد استقبال اکثر مردم منطقه قرار می‌گیرد وی پس از آزادی مجدداً شروع
 به فعالیت می‌نماید و با اکثر سران قبایل و خانهای منطقه در جهت مبارزه با
 رژیم تماس می‌گیرد البته وی معتقد به مبارزه روحانیون نبوده بلکه مشوق جنگ
 چریکی بوده است و ساواک فعالیت‌های وی را تحت مراقبت قرار داده بوده است این
 خلاصه‌ای است از پرونده‌ای که در ساواک وجود داشته و منعکس بوده است که
 در اینجا خوانده شد.

مخبر - در واقع شعبه چهارم به دلیل نقص پرونده آنرا بکمیسیون تحقیق
 ارجاع کرده بودند. در یادداشتی که از طرف شعبه مربوط روی پرونده گذاشته
 شده بود دو مطلب را بیان میکرد. یکی اینکه طبق گزارشات در یک قسمتی از
 حوزه انتخابیه چند هزار رأی تک رأی بوده که فقط به آقای اعظمی رأی داده‌اند
 که این را مورد سؤال قرارداد بودند و گفته بودند باید تحقیق بشود در واقع
 نقص پرونده از لحاظ تحقیقات بوده یکی هم راجع به بعضی از سوابق آقای
 اعظمی سؤال کرده بودند که کمیسیون به هر دو اینها رسیدگی کرد قسمت اول
 که تک رأی بوده یعنی چند هزار رأی این را وارد ندانست و اشکالی نمی‌بیند
 که در یک منطقه مردم به یک نفر رأی داده‌اند نه به دو نفری که حق داشتند
 و در سایر مناطق و حوزه‌های انتخابیه مثل خود تهران چنین وضعیتی بود در
 قسمت دوم گزارش کاملی که از پرونده آقای اعظمی در مرکز اسناد ملی تهیه
 شده بود قرائت شد و بموجب آن رفع بعضی از شبهاتی که مطرح کرده بودند
 شد و کمیسیون با توجه به اسناد رأی خودش را صادر کرده است. الان من
 خواستم که پرونده را اینجا بیاورند و البته قبلاً هم درخواست کرده بودم که
 پرونده‌ها اینجا باشد و من از روی پرونده برایتان بخوانم. خلاصه سوابق آقای
 اعظمی عبارت از این است که در سال ۱۳۱۲ به دلیل قیام مسلحانه علیه
 دولت مرکزی (دوره رضاخان) دستگیر میشود و به کلات نادر در خراسان
 تبعید می‌شوند و تا ۱۳۲۰ در آنجا به حال تبعید بودند و بعداً که به منطقه
 بر میگردد با ملیون همکاری میکردند. و در یکی دو دوره هم از طرف مردم برای
 مجلس شورا انتخاب شدند. در سنوات اخیر به دلیل اینکه پسرش دکتر اعظمی
 به کوهستان رفته و دست به جنگ‌های چریکی زده بوده است. (کریمی - بگوئید
 یکی از نمایندگان - مسأله‌ای نیست.)

فواد کریمی - ایشان عضو فدائی خلق است، حقایق باید به نمایندگان
 گفته شود.

رئیس - اگر فرمایشی دارید اجازه بگیرید و بعد از اینکه مخبر توضیحاتش
 را داد تشریف بیاورید اینجا و مطلبتان را بفرمائید که جلسه مستنجح نشود.
 خلخالی - ما در اثر تساهل افراد متدین را نادیده گرفتیم و آنها را
 فدائیان خلق و گروه‌های چپی دیگر در بغل گرفتند ما باید برای رضائی
 فاتحه بگیریم تا دست دیگران روشن نشود نه اینکه هر کس را از روی قصد بطرف
 آنها هل بدهیم
 رئیس - آقای دکتر یزدی بفرمائید.

دکتر یزدی (مخبر) - بعد از اینکه آقای دکتر اعظمی به کوهستان میرود ساواک
 تمام خانواده اعظمی و سران ایل بیرون‌وند را دستگیر می‌کردند من جمله آقای اعظمی را و
 در دادگاه به حبس ابد محکوم میشود و در سال ۱۳۵۶ در زمانیکه بسیاری از
 زندانیان سابقه‌دار را بتدریج آزاد میکردند آقای اعظمی را هم از زندان آزاد میکنند
 و به منطقه بر میگردد و به موجب اسناد مورد استقبال فراوان مردم قرار میگردد و جزو
 اسناد است که آقای اعظمی یادداشتی به ساواک داده و ضمن اینکه در دادگاه
 و در محاکمات اعتراف کرده که با پسرش در تهیه تدارکات و وسایل همکاری
 می‌کرده ولی از محل اختفای او بی‌خبر است و نمیداند ولی در آنجا تعهد کرده که
 بعد از اینکه آزادش میکنند اگر مطلع بشود خبر بدهد ولی چیزی که دال بر این
 باشد که این کار را کرده در پرونده موجود نیست شبهاتی که وجود داشت این
 بود که آیا آقای اعظمی با چریک‌های فدائی خلق و گروه‌های منحرف همکاری
 کردند و میکنند یا خیر. به موجب رسیدگی‌هایی که کمیسیون کرد و شهادت‌هایی
 که استماع کرد رفع این شبهه شد و برای اعضای کمیسیون که این رأی را دادند
 محرز شده که آقای اعظمی با آن گروه‌های انحرافی همکاری ندارد و قبول هم
 ندارد حتی با بعضی از افراد محلی که ما صحبت کردیم در مورد ماهیت فکری
 خود دکتر اعظمی بحث بود که آیا او مارکسیست هست یا خیر شواهدی را
 ارائه دادند که او خودش مسلمان است من جمله از کسانی که در آن جلسه بود

رئیس - آقای کریمی اگر فرمایشی دارید تشریف بیاورید صحبت کنید.
 منشی - قبل از ایشان یکی از مخالفین دیگر نوبت گرفته.
 رئیس - چه کسی مقدم بر ایشان بوده.
 منشی - خواهش می‌کنم آقایانی که برای صحبت نوبت می‌خواهند
 دستشان را بلند کنند و اسمشان را بفرمایند تا نوبتشان ثبت بشود در اینجا بعضی‌ها
 تقاضای نیم ساعت یا پانزده دقیقه صحبت کرده‌اند که قطعاً مقدور نیست شاید
 حداکثر پنج دقیقه ممکن باشد.

رئیس - خوب حالا نوبت چه کسی است.
 منشی - نوبت آقای ایرج صفاتی است.
 رئیس - آقای صفاتی بفرمائید.
 صفاتی - در مورد پرونده آقای اعظمی یکی دو نکته بود که از آقای
 دکتر یزدی خواهش می‌کنم آن دو نکته را هم که در پرونده بوده قرائت کنند
 و راجع به اینکه در سال ۵۶ هم ایشان چند بار تقاضای عفو داده‌اند و با عفو آزاد
 شدند این مطلب را روشن بفرمائید.

رئیس - یک قدری روشن‌تر صحبت بفرمائید.
 صفاتی - دو نکته در مورد پرونده ایشان بوده که ایشان پرونده اعتیاد و
 پرونده مشروب خوری دارد این هم بوده لطفاً اینرا هم بیان کنید.
 یزدی (مخبر) - عرض کنم در مورد تقاضای عفو ایشان من توضیح
 دادم که در پرونده است که در سال ۵۶ یادداشتی نوشته نامه نوشته و درخواست
 عفو کرده که از زندان بیرون بیاید و گفته اگر چنانچه محل اختفای پسر را بداند
 همکاری خواهیم کرد ولی همانطور که در گزارش ساواک هم بود بعد از آنکه
 از زندان بیرون می‌آید همکاری نمی‌کند و با بقیه علیه رژیم شروع به فعالیت
 میکند اما در مورد مشروبات الکلی و تریاک چیزی در پرونده نبوده است در

فواد کریمی - گروه تحقیق افرادی را فرستاد .
مخبر - تشخیص داد که نیازی ندارد .
فواد کریمی - نیاز دارد .

مخبر - شما پیشنهاد بدهید اما در مورد وابستگی به گروههای چریکی من توضیح دادم یک چنین شبهه‌ای بود ولی ما از استاندار محل از اشخاص مختلف، از کسانی که ایشان را می‌شناختند تحقیق کردیم و در مجموع شهادتهائی که داد شد تشخیص و رأی کمیسیون این بود که یک چنین شبهه‌ای وارد نیست. رئیس - بسیار خوب. آقای اعظمی پشت همان میکروفون یا اینجا بفرمائید هر مطلبی در دفاع از خودتان دارید بفرمائید.

اعظمی - بنام خدا از مولایم علی یاری میطلبم تا واقعتاً زندگی خودم را به عرض نمایندگان محترم برسانم اولاً خیلی خوشحالم که بعضی از آقایان مخالفت کردند زیرا این فرصتی بود برای من تا خودم را به آقایان بشناسانم. ایراداتی بود که من اظهار ندامت کردم آقایان من از شما می‌پرسم خانواده‌ای که تمام فرزندانش، دخترانش، خواهرزاده‌اش، عموزاده‌اش همه را در بند کشند فقط زنی باقی‌مانده با سه طفل و زندگی اینها از راه کشاورزی اداره بشود. آیا برای نجات این سه فرزند صغیر چه باید بکنند غیر از اینکه باید بگویم من پیرمرد کاری نکردم فقط به جرم اینکه نتوانستم ساواکی شوم و همکاری با سازمان بکنم باید سرا بگیرند. بلی من برای نجات دونوهم بهرام و شیرین بچه‌های دکتر هوشنگ اعظمی که درگیری، کشته شد نداشت نوشتم هر کس دیگر بجای من می‌بود همین کار را میکرد چه کسی است که بتواند عاطفه انسانی خودش را زیر پا بگذارد و آنها را نادیده بگیرد و در زندان برای خودش راحت زندگی کند. اما در خصوص اینکه مرا گرفتند. آقای کریمی فرمودند مرا به زندان اهواز بردند اینطور چیزی وجود نداشت.

کریمی - شمارا نگفتم

اعظمی - اجازه بفرمائید. فریدون اعظمی که مادرش برادرزاده من است او برادرش محمد اعظمی را گرفتند و به اهواز بردند و در اهواز هم محاکمه شد. اگر آقای کریمی اسم اعظمی شنیده من نبودم ممکن است از زندان بپرسید اما راجع به مشروب‌خواری حقیقه من تعجب می‌کنم. من تریاک می‌کشم، من مشروب می‌خورم اما دلیلی نیست. اگر خون تجزیه شود از لحاظ تریاک و مشروب فوراً معلوم می‌شود و من برای تجزیه خون آماده هستم و اما اینکه گفته‌اند چریکهای فدایی خلق به من کمک کرده‌اند. آیا این دلیلی برای محکوم کردن من است به علاوه از کجا معلوم است که این کار شده است. آیا هر شخصی آزاد نیست که به هر کس که دلش می‌خواهد رأی بدهد. آیا وکیل باید برود و جلوی مردم را بگیرد و بگوید که حق نداری بمن رأی بدهی. آیا وجدان شریعتی شما چگونه قضاوت می‌کند. من چه میدانم در فلان صندوق چه کسی رأی ریخته است. و بعد اثباتش چطور ممکن است؟ بدبختانه در این مجلس جوی بوجود آمده است که مانند خانم اعظم طالقانی منم به اعتبارنامه خودم رأی مخالف میدهم. زیرا قبل از اینکه به پرونده‌ام رسیدگی شود طاعتی هستم، ناجور و نالایق هستم. آیا یک مسلمان واقعی این حرف را بدون رسیدگی می‌زند. من میدانم اینهمه تهمت چیست؟ من استدعا میکنم اجازه بفرمائید تا سرگذشت خودم را تقدیم کنم. من در سال ۱۳۱۲ با تمام فاسلم تبعید شدیم. در زندان تهران مدت ۹ ماه در سن ۱۳ یا ۱۴ سالگی در حبس تاریک بدون آب و برق و بادست بند و پای بند زندانی بودم بعد از ۹ ماه مرا به دارالتربیه، عشاگیری تهران فرستادند یعنی اقدر سنم کم بود که مرا به کلاس پنج ابتدائی فرستادند بعد از آن به کلات نادری تبعید شدم و مدت شش ماه با فاسلم خودم در کلات نادری بودم، تقاضا کردیم از شاه قدیم اجازه بدهد ما به مشهد برگردیم و تحصیل کنیم ایشان هم اجازه دادند و ما برگشتیم و در دبیرستان قدیم شاه‌رضا مشغول تحصیل شدیم حالا نمیدانم اسمش چه هست؟ در این موقع برادرم علیرضا، عمه‌زاده‌ام یدالله، عموزاده‌ام نصرالله را در قصر تیرباران کردند و سال‌ها در سیصد و بیست من به لرستان برگشتیم قبل از اینکه برگردم در میان ضریح حضرت رضا عهد کردم که با ستمگران و متجاوزین به حقوق مستضعفین مخالفت کنم و از مستضعفین دفاع کنم و این کار را کردم نه به کمک دولت بلکه به کمک ایلم یعنی ایل بایرانوند، و توانستیم هر جا غارتی میشد، هر جا دزدی بود، هر جا سارقی بود بگیریم و تحویل دادگاه بدهم چون من این حق را نداشتم خودسرانه کسی را بکشم آنموقع قانونی بود

بعضی‌ها می‌گویند که در کمیسیون شش‌عضی ما گفتند بکه چنین اعتیادی را هم دارد و اینها را می‌باید بر این باشد و جوانان را مستدل نشان بدهد ما نتوانستیم پیدا کنیم به همین جهت در گزارش کمیسیون چیزی منعکس نیست.

رئیس - اجازه بدهید من توضیحی بدهم. گویانکه آقای مخبر دفاع می‌کنند مع فلک خود ایشان هم می‌توانند جواب مخالفین را بدهند و باز هم حق دارند که بعد از هر مخالف جواب بدهند یا اینکه صبر کنند وقتی که تمام مخالفین صحبت کردند ایشان حق دفاع دارند و بعد از ایشان رأی خواهیم گرفت

آقای کریمی بفرمائید
کریمی - بسم الله الرحمن الرحیم. ولا تکتوموا الشهادة. اولاً موضوعی را که باید بدان توجه کنیم آن است که ممکن است بعضی از مسائل در پرونده ساواک مطرح شده باشد که در کمیسیون بررسی شده باشد و پرونده‌ها از بین رفته است. بنابراین در پرونده‌ها که در کمیسیون بررسی شده است حرف درستی نیست که در کمیسیون بررسی شده است. باید بدان توجه کنیم دلایل دیگری است که خارج از آن پرونده‌ای که آقای مخبر قرائت فرمودند این دلایل وجود ندارد. مورد شراب خواری ایشان که آقای مخبر فرمودند این مسأله‌ای است که میتوان در منطقه تحقیق کرد در مورد اینکه من گفتم گروه چریکی که آقای اعظمی در آن عضویت داشته گروه فدائی خلق بوده است.

اولاً همان مؤلفی که ایشان را در خرم‌آباد گرفتند خود من را در اهواز گرفتند و بعضی از آقایان که در رابطه با آقای اعظمی گرفته شدند و به دادگاه نظامی اهواز بردند آنها صریحاً گفتند که این گروه فدائی خلق بوده و همچنین اسنادی در این باره در اختیار من قرار داده شد و من اینها را در اختیار شما در روشن است یعنی جز بدیهات است که این گروه یعنی گروهی که در خرم‌آباد مبارزه مسلحانه را در اهواز و در کلات نادری از آقایان خلق بوده و همانطور که آقای مخبر هم قرائت فرمودند که در کلات نادری و پشیمانی به گروه فدائی خلق می‌کرده و گفته از این اسناد از وضعیت انتخاباتی ایشان از حوزه انتخاباتی این مطلب را روشن می‌کند یعنی پرونده ایشان بوسیله گروه فدائی خلق در حوزه انتخاباتی مطرح شده است و مبلغین و پشتیبانانش آنها بودند و روابط ایشان در حوزه انتخاباتی ایشان با فدائیان خلق مسأله‌ای است که برای اهالی واضح و روشن است و اگر در این مورد شک باشد خواهش می‌کنم دونفر به محل بروند و مشاهده کنند. متشکرم

رئیس - لا یگر چه کسی مخالف است ؟

مخبر - همه‌ای نوبت گرفته‌اند ولی معلوم نیست که آیا در رابطه با این قضیه است یا نه.

رئیس - باز هم از مخالفین کسی هست که می‌خواهد صحبت کند. آقای کیوش بفرمائید.

کیوش - سنتی که فرمودند ایشان به رهبری روحانیت در مبارزات مستدل بوده‌اند باید روشن شود که از کجا مأخوذ شده است.
رئیس - این توضیح را خودشان جواب خواهند داد.
مخبر - (مخبر) - اجازه بفرمائید من توضیح بدهم.

مخبر (دگر بگویی) - آنچه را که من خواندم خلاصه پرونده آقای اعظمی در مرکز استاد ملی یعنی ساواک منحل است اینها در جمع بندهای ساواک بوده و طبق مقررات آنکه باین گروه همکاری میکرده کمونیستی بوده نبوده با روحانیت موافق بوده و یا نبوده اینها جمع بندهای ساواک است چون آقایان خواستند من بخوانم من عیناً خواندم در مورد بعضی از مسائلی که آقای کریمی اشاره کردند باید توجه داشته باشید که این گزارش کمیسیون است، کمیسیون همه این مسائل را بررسی کرده و من رأی نهائی کمیسیون را به مجلس محترم گزارش میدهم اگر چنانچه سنتی یا حرفی یا مطلبی باشد و در این پرونده وجود نداشته باشد و ما نتوانیم آن شایعه را مستند بکنیم یا دلیل موجه به کمیسیون ارائه داده نشود واضح است که کمیسیون نمی‌تواند به آن شایعه و آن حرف ترتیب اثر بدهد اگر کسی آمد گفت فلان فرد در منطقه معروف به شراب خواری است این وظیفه مدعی است که بیاید در آنجا و اسناد مستدل و موجه خودش را ارائه بدهد و اگر دلیلی ندارد باید خودش حرفش را پس بگیرد بنابراین برعهده مدعی است که دلایلش را بیاورد و ارائه بدهد ما چیزی را که بتواند این را با دلایل و دلایل موجه ارائه بدهد ندیدیم.

می خواستم آن قانون عمل بشود امروز قانون مقدس دیگری است و باید طبق این قانون عمل بشود من نمی توانستم خودسرانه کسی را بکشم و راجع به اینکه من با حوزه علمیه مخالف بودم! چه مخالفتی؟ آیا خواستم بروم مسجد، آیا مجتهد بودم که بخواهم جای او را بگیرم؟ یک لر که سرش پائین است و مشغول خدمت است چه مخالفتی دارد؟ آیا از اینها بالاتر دیگر نبود که بمن تهمت بزنند؟ برای چه؟ برای اینکه رقیب من دلش میخواهد من از مجلس بیرون بروم فقط برای این خاطر تهمت های گوناگون که در پرونده ام منعکس است به من زده اند. مدت چند روز است که مرتب از عشاير لرستان تلفن میکنند میخواهند میخواهد از پارک هتل بپرسید که ما هرچه فکر میکنیم چرا بشما تهمت زدند؟ گفتم دلشان میخواهد بعد برایشان مثلی زدم. عرض کردم که یکی توی خیابان راه میرفت، معذرت میخواهم از این جمله معترضه، یک نفر گردن کلفتی داشت و سرش هم پائین بود، یکی هوس کرد که یک کشیده ای بزند پشت گردنش، هوس بود، خوشش آمد، هر وقت خوشش آمد کم کسی میتواند جلو خوش آمدن را بگیرد، کشیده ای به او زد آن شخص برگشت و گفت سرد حسابی چرا مرا میزنی؟ گفت والله هوس کردم. گفت خوب باشد من هم جور این کشیده را می کشم و هوس تو را تسکین میدهم، اگر قرار است بمن فحش بدهند و ناحق تهمت بزنند، مسلمانی کجا است؟ مگر یک مسلمان بدون دلیل و برهان و حجت میتواند یکی را محکوم کند؟! که مرا محکوم میکند آیا برای اینکه خان هستم! الساعه برایتان توضیح میدهم. خیلی آقایان بین خان و فئودال اشتباه می کنند (رئیس) - ببخشید آقای اعظمی وقتتان قریب به اتمام است، به اندازه ای که در نظر گرفته شد صحبت بفرمائید).

نمایندگان - وقتشان یک ساعت است.
منشی - یک ربع وقت دارند.

اعظمی - بلی، فئودال به کسی میگویند که با قدرت شخصی دیگران را زیر سلطه قدرت خودش بکشد و از او بهره برداری بکند اما خان همانطوریکه آقایان در خانواده تان مورد احترام هستید و اگر کسی بشما توهین کند پسران، دخترتان، عمه زاده تان، فامیل تان، به آنها برمیخورد و می آیند از شما دفاع میکنند خان هم یک رئیس خانواده است متنها بایک وسعت بیشتر که باید خدمتگزار طایفه اش باشد و کسرو کم طایفه اش را انجام بدهد. گرفتاریهای طایفه اش را انجام بدهد آیا این خان آلوده است؟ من تصدیق میکنم هر کس قدرت در اختیار داشته باشد کم کسی میتواند سوء استفاده نکند اما هر خانی خان نیست. هر گردی گردو نمی شود. قربان! آقایان استدعا میکنم به وجدان خردتان رجوع کنید و آنچه که تکلیف شرعی تان هست انجام بدهید، عرضی ندارم (رئیس - متشکرم).

رئیس - مجلس وارد رأی میشود (خلخالی) - اجازه میفرمائید من تذکر داشتم) خیر مسأله تمام شد.

خلخالی - من چند جمله ای را باید عرض کنم آقای فؤاد کریمی فرمودند که چریکهای فدائی خلق از آقای اعظمی دفاع کرده اند در حالیکه آقای اعظمی ۲۱۰۰۰ رأی آورده است و این موضوع توهین به مسلمانان خرم آباد است زیرا در لرستان مجموعاً بیش از ۲ هزار چریک فدائی خلق وجود ندارد.

رئیس - این بیان شما پائین میآورد آقایان بقدر کافی وارد هستند. خواهش میکنم که شما خلاف مطالب عنوان نکنید حق ندارید (همه نمایندگان) ساکت باشید، برطبق آئین نامه و برطبق مقرراتی که در دست داریم و داریم مجلس را اداره میکنیم چند نفر مخالف صحبت کردند خود ایشان هم دفاع کردند. مخبر کمیسیون هم قبلاً توضیحات لازم را داد آقایان بقدر کافی روشن شدند حالا باید اظهار رأی بفرمائید کاغذ در اختیار آقایان قرار بدهید.

زائری - من نوبت گرفته ام اجازه بفرمائید صحبت کنم.

رئیس - هیچ امکان ندارد.

منشی - ما نوبت هائی که مطرح شده است نوشته ایم.

زائری - همانطور که آقای فؤاد کریمی فرمودند بموجب آیه ولاتکتموا الشهادة من موظف هستیم که شهادت بدهم، اگر جنابعالی جلوگیری بکنید من می نشینم ولی مسؤولیت شرعی آن بعهده جنابعالی و آقایانی که ساکت هستند می باشد. شما فرمودید هر کس می خواهد صحبت کند نوبت بگیرد، من هم نوبت گرفتم (همه نمایندگان)

منشی - نوبت هائی که از قبل گرفته اند، طبق آئین نامه فقط مخالفین

می توانند صحبت کنند و خود ایشان دفاع کنند و یا اگر اجازه دادند. فردی دیگری جای ایشان دفاع بکند و بعد رأی گیری شود (همه نمایندگان) افرادی که می خواهند شهادت بدهند میبایست شهادتشان را در کمیسیون تحقیق میدادند، نه در جلسه علنی.

سلامتیان - آئین نامه را خلاف خدمتتان عرض میکنند. آئین نامه اینطوری نیست. من خواهش می کنم بر طبق آئین نامه خودتان عمل کنید.

رئیس - آقای سلامتیان بر طبق همین آئین نامه است مثل اینکه در گذشته هم شما همین ایراد را کردید و توضیح دادید که توضیح واضحی نبود.

سلامتیان - طبق آئین نامه آنهاست که در جلسه قبل اعتراض نکردند مخالفت ندارند.

رئیس - چنین چیزی نیست در مورد رأی گیری شما ماده ۱۳ را بخوانید سلامتیان - بر طبق این آئین نامه نمایندگانی که در موقع طرح اعتبارنامه مخالفت کرده باشند میتوانند در مجلس بمدت نیم ساعت صحبت کنند و چنانچه تعداد نمایندگانی که در موقع طرح اعتبارنامه مخالفت کرده اند بیش از یک نفر باشد مدت صحبت هر یک حداکثر یک ربع ساعت خواهد بود آقایان که در موقع طرح اعتبارنامه مخالفت نکرده بودند.

منشی - این پرونده بعلت نقص پرونده به کمیسیون تحقیق رفته است. رئیس - آقای سلامتیان قبلاً این پرونده طرح نشده بود این پرونده بعلمت نقص به کمیسیون تحقیق رفته است این مطالب را مخلوط می کنید و آئین نامه ها را دست می گردید و تصور می کنید که حق دارید در صورتیکه اینطور نیست. معاد خواه - معمول اینست که پرونده ای را که کمیسیون رد کرده است دیگر مخالفی اظهار نظر نمی کند.

رئیس - خواهش میکنم آقایان رأی خودشان را در قبال توضیحاتی که شنیدند نسبت به اعتبارنامه آقای اعظمی اعلام بفرمائید. (همه نمایندگان غفاری - آقایان باید صحبت کنند. بعد ما رأی میدهیم.

مهندس صباغیان - من یک تذکر آئین نامه ای دارم. رئیس - بفرمائید.

مهندس صباغیان - بسم الله الرحمن الرحیم، به نظر من جناب آقای دکتر سعادی اشتباه کردند که آقای اعظمی را زودترخواستند زیرا شما بر حسب نوبت خواستید در حالیکه بقیه برادران که بعنوان موافق و بعنوان مخالف نوبت گرفتند بودند باید آنها هم صحبتشان را میکردند بعد از اینکه صحبتشان تمام میشد مجموع زمان صحبت شده را آقای اعظمی میتوانند از خودشان دفاع کنند بنابراین نوبت پیشنهاد میکنم دوفری که وجود دارد یک موافق و یک مخالف صحبت بکنند (زنگ رئیس).

رئیس - اجازه بدهید بیان تان را توضیح بدهم توضیحاتتان در این قسمت روشن نیست چیزی برخلاف آئین نامه رفتار نشده در آئین نامه مشخص است که در صورتیکه خود طرف بخواهد موافق میتواند صحبت بکند موافقی در این خصوص وجود ندارد از طرف دیگر برای همه مخالفین وقتی معین شده که جمعاً باید حدود یک ساعت صحبت کنند و ملاحظه فرمودید که ما هم یک ساعت وقت دادیم.

مهندس صباغیان - خیر مجموعه صحبت های مخالفین یک ساعت نشده است. رئیس - بنابراین برخلاف آئین نامه عملی نشده است که شما تذکر بکنید می دهید.

منشی - تذکر آئین نامه ای شما به این دلیل موجه نیست که فردی که به او اعتراض شده است میتواند بعد از هر مخالفتی جواب بگوید یا اینکه در مجموع مخالفت ها در انتها جواب بدهد (مهندس صباغیان - بسیار خوب) آقایان که الان نوبت گرفته اند نمی خواهند بعنوان مخالف صحبت کنند (صباغیان - چرا بلکه میخواهند شهادت بعنوان موافق بدهند (همه نمایندگان) لذا در نوبت هایشان ذکر کرده اند الان اینجا گفتند آقا ما میتوانیم بعنوان موافق صحبت کنیم یا نه؟

صباغیان - یک نفر هم مخالف است. (همه نمایندگان)

رئیس - آقایان باید بروی این قسمت اظهار نظر بفرمائید که صحبت ادامه پیدا بکند یا اینکه به رأی گیری بپردازیم (همه نمایندگان)

قره باغی - اگر بنا باشد که دهن آقایان بسته باشد و بخواهید از آقایان رأی بگیرید موفق نخواهید شد. باید موضوع حلای شود تا شبهه رفع بشود. ما در واقع میخواهیم یک نفر صحبت بکند و بقیه حق صحبت کردن نداشته باشند

آن سوگند ایشان باطل شده اگر باطل شد دلالتش چیست؟ که به سوگند خودشان وفادار نیستند؟ و آیا ما میتوانیم کسی را که در گذشته یک چنین سوگندی را

خورد و این زیر پا گذاشته امروز مجدداً به سوگندش اعتماد کنیم ، این مسائل مطرح بشود و بعد این مطلبی است که خود جنابعالی فرمودید پرونده را روشن کنید و بعد... (یکی از نمایندگان - اگر سند دارد ارائه بکنید) سندتوی پرونده ایشان است یا کمیسیون تحقیق میگوید این سند در پرونده باطل است . بخود گذاشتید مال ایشان نیست ما هم می نشینیم میگوئیم حرفی نداریم یا میگویند باوجود این سند ، پرونده ایشان تأیید میشود بنده هم تأیید میکنم ، اشکالی ندارد . ما میگوئیم اگر بنا است مطرح نشود هیچ حرفی زده نشود اگر بنا است مطرح بشود و گفته بشود قضیه این است و ما هم بحثی نداریم که شما اعتراض میکنید و نمی گذارید کسی صحبتش را بکند ، (همه نمایندگان) (زنک رئیس) یکی از نمایندگان - برای اینکه قضایا روشن شود باید جو مجلس آرام و منطقی باشد .

مهندس بازرگان - من یک تذکر نظامنامه ای دارم .
رئیس - بفرمائید .

مهندس بازرگان - بطوریکه در همین ماده که طرز مخالفت را نشان میدهد یعنی ماده سیزده این آئین نامه که جنبه لایحه قانونی دارد نظر بر این بوده که در مجلس علنی راجع به تصویب یا رد اعتبار نامه عنده محدودی صحبت بکنند و این جنجال و مخالفت و کشف مشکلات یا شهادت بعمل نیاید اما چرا اینطور شده ؟ بنده عرض می کنم برای این میگویم که چون اعتبار نامه های دیگری هم در جلو هست برای اینکه این جنجال و مشکل و دردسر پیش نیاید این توضیح را من میدهم علت اشکال این است که از ابتدا یک عدم توجه و خطی شده زیرا شعبه مبادی که پرونده نقص دارد اصلاً نباید گزارش به مجلس علنی بدهد و بطریق اولی نمی بایستی خودش مستقیماً به کمیسیون تحقیق چیزی را مراجعه بکند شعبه مبادی پرونده کامل ببیند اگر نقص دارد از طریق رئیس مجلس از وزارت کشور بخواهد و اگر ابهامی دارد و اگر شهادتی میخواهد همه این کارها را بکند بعد آری پانه آرایه مجلس گزارش بدهد اگر نه بود که البته همانطور که آئین نامه گفته باید به کمیسیون تحقیق برود و اگر آری بود که اینجا پیش بینی شده که اگر مخالفت نبود تصویب میشود و اگر مخالفت بود ارجاع به شعبه تحقیق میشود اینجا چون همینطور که فرمودند شعبه به عنوان نقص پرونده این را فرستاده است (رئیس - خیر آقا، شعبه رد کرده به مجلس آمده و از مجلس فرستادند) شعبه به عنوان نقص پرونده گفتید رد کرده این صحیح نیست . شعبه اگر نقص پرونده است باید از طریق مقامات مسؤل رفع نقص بخواهد بعد هم رفته به کمیسیون اینجا که آمده چون آئین نامه پیش بینی کرده که فقط کسی که در زمان طرح اعتبارنامه ای اینجا مخالفت کرده او می تواند صحبت کند چون کسی مخالفت نکرده قاعدتاً نباید صحبت کند و چون همین طوریکه ملاحظه میکنید عده ای زیادی درخواست کرده اند پیشنهاد بنده این است که چون به دلیل نقص پرونده بوده ، یا این موضوع برگردد به کمیسیون تحقیق و کلیه آقایانیکه نظر دارند یا شهادتی دارند ، مخالفتی دارند یا موافقتی دارند آئین نامه اجازه میدهد که در کمیسیون تحقیق نظرشان را بدهند یا اصولاً برگردد به شعبه و شعبه که به دلیل نقص این را رد کرده و حق نداشته بدلیل نقص رد بکند و بدلیل نقص رد کرده آقایانی که شهادتی ، نظری موافق مخالف ، توضیح هر چه دارند به شعبه بگویند . شعبه مجدداً گزارش بدهد یا بگوید رد کردم یا بگوید تصویب کردم آنوقت اگر گفت تصویب کردم کسانی که مخالفت دارند حق دارند دو نفر ، سه نفر ، ده نفر بایست تقریباً مخالفیم آنوقت با مخالفتشان میروند در کمیسیون تحقیق و مجدداً وقتیکه کمیسیون تحقیق نظرش را داد حق دارند در اینجا یک ربع ساعت صحبت کنند به این ترتیب هم نمایندگان هم رئیس هم ، همه تکلیفشان را میداند بنده عقیده من در اثر عدول از اصول موازین آئین نامه اینطور شده است و در حال برای اینکه شما سایرین از این محصنه بیرون بیایید بنده پیشنهاد این است که این موضوع برگردد به شعبه . شعبه مجدداً رسیدگی کند و جریان عادی پیدا کند . آنوقت حق همه محفوظ است چه بخواهند در شعبه چه بخواهند در کمیسیون تحقیق نظر موافق مخالف داشته باشند بگویند و اینجا هم کسانی که در زمانی که گزارش شعبه مطرح میشود اگر مخالفت کردند میتوانند مخالفت بکنند والا باین ترتیب که شروع شده و من نگرانی دارم که در مورد سایرین هم همین اشکال پیش بیاید و از این وضع الی الابد ما خارج نشویم .

آن سوگند ایشان باطل شده اگر باطل شد دلالتش چیست؟ که به سوگند خودشان وفادار نیستند؟ و آیا ما میتوانیم کسی را که در گذشته یک چنین سوگندی را خورد و این زیر پا گذاشته امروز مجدداً به سوگندش اعتماد کنیم ، این مسائل مطرح بشود و بعد این مطلبی است که خود جنابعالی فرمودید پرونده را روشن کنید و بعد... (یکی از نمایندگان - اگر سند دارد ارائه بکنید) سندتوی پرونده ایشان است یا کمیسیون تحقیق میگوید این سند در پرونده باطل است . بخود گذاشتید مال ایشان نیست ما هم می نشینیم میگوئیم حرفی نداریم یا میگویند باوجود این سند ، پرونده ایشان تأیید میشود بنده هم تأیید میکنم ، اشکالی ندارد . ما میگوئیم اگر بنا است مطرح نشود هیچ حرفی زده نشود اگر بنا است مطرح بشود و گفته بشود قضیه این است و ما هم بحثی نداریم که شما اعتراض میکنید و نمی گذارید کسی صحبتش را بکند ، (همه نمایندگان) (زنک رئیس) یکی از نمایندگان - برای اینکه قضایا روشن شود باید جو مجلس آرام و منطقی باشد .

مهندس بازرگان - بطوریکه در همین ماده که طرز مخالفت را نشان میدهد یعنی ماده سیزده این آئین نامه که جنبه لایحه قانونی دارد نظر بر این بوده که در مجلس علنی راجع به تصویب یا رد اعتبار نامه عنده محدودی صحبت بکنند و این جنجال و مخالفت و کشف مشکلات یا شهادت بعمل نیاید اما چرا اینطور شده ؟ بنده عرض می کنم برای این میگویم که چون اعتبار نامه های دیگری هم در جلو هست برای اینکه این جنجال و مشکل و دردسر پیش نیاید این توضیح را من میدهم علت اشکال این است که از ابتدا یک عدم توجه و خطی شده زیرا شعبه مبادی که پرونده نقص دارد اصلاً نباید گزارش به مجلس علنی بدهد و بطریق اولی نمی بایستی خودش مستقیماً به کمیسیون تحقیق چیزی را مراجعه بکند شعبه مبادی پرونده کامل ببیند اگر نقص دارد از طریق رئیس مجلس از وزارت کشور بخواهد و اگر ابهامی دارد و اگر شهادتی میخواهد همه این کارها را بکند بعد آری پانه آرایه مجلس گزارش بدهد اگر نه بود که البته همانطور که آئین نامه گفته باید به کمیسیون تحقیق برود و اگر آری بود که اینجا پیش بینی شده که اگر مخالفت نبود تصویب میشود و اگر مخالفت بود ارجاع به شعبه تحقیق میشود اینجا چون همینطور که فرمودند شعبه به عنوان نقص پرونده این را فرستاده است (رئیس - خیر آقا، شعبه رد کرده به مجلس آمده و از مجلس فرستادند) شعبه به عنوان نقص پرونده گفتید رد کرده این صحیح نیست . شعبه اگر نقص پرونده است باید از طریق مقامات مسؤل رفع نقص بخواهد بعد هم رفته به کمیسیون اینجا که آمده چون آئین نامه پیش بینی کرده که فقط کسی که در زمان طرح اعتبارنامه ای اینجا مخالفت کرده او می تواند صحبت کند چون کسی مخالفت نکرده قاعدتاً نباید صحبت کند و چون همین طوریکه ملاحظه میکنید عده ای زیادی درخواست کرده اند پیشنهاد بنده این است که چون به دلیل نقص پرونده بوده ، یا این موضوع برگردد به کمیسیون تحقیق و کلیه آقایانیکه نظر دارند یا شهادتی دارند ، مخالفتی دارند یا موافقتی دارند آئین نامه اجازه میدهد که در کمیسیون تحقیق نظرشان را بدهند یا اصولاً برگردد به شعبه و شعبه که به دلیل نقص این را رد کرده و حق نداشته بدلیل نقص رد بکند و بدلیل نقص رد کرده آقایانی که شهادتی ، نظری موافق مخالف ، توضیح هر چه دارند به شعبه بگویند . شعبه مجدداً گزارش بدهد یا بگوید رد کردم یا بگوید تصویب کردم آنوقت اگر گفت تصویب کردم کسانی که مخالفت دارند حق دارند دو نفر ، سه نفر ، ده نفر بایست تقریباً مخالفیم آنوقت با مخالفتشان میروند در کمیسیون تحقیق و مجدداً وقتیکه کمیسیون تحقیق نظرش را داد حق دارند در اینجا یک ربع ساعت صحبت کنند به این ترتیب هم نمایندگان هم رئیس هم ، همه تکلیفشان را میداند بنده عقیده من در اثر عدول از اصول موازین آئین نامه اینطور شده است و در حال برای اینکه شما سایرین از این محصنه بیرون بیایید بنده پیشنهاد این است که این موضوع برگردد به شعبه . شعبه مجدداً رسیدگی کند و جریان عادی پیدا کند . آنوقت حق همه محفوظ است چه بخواهند در شعبه چه بخواهند در کمیسیون تحقیق نظر موافق مخالف داشته باشند بگویند و اینجا هم کسانی که در زمانی که گزارش شعبه مطرح میشود اگر مخالفت کردند میتوانند مخالفت بکنند والا باین ترتیب که شروع شده و من نگرانی دارم که در مورد سایرین هم همین اشکال پیش بیاید و از این وضع الی الابد ما خارج نشویم .

رئیس - البته این تفسیری است که شما فرمودید ولی خوب توضیحی که دادید نباید برای بعضی از آقایان قانع کننده باشد . در هر صورت آقایان میخواهند که بازم ادایه صحبت بدهید (همه نمایندگان) از مخالفین چه کسی میخواهد صحبت بکند؟ آقای زائری بفرمائید . البته مسلم است که باید خود ایشان بیایند و صحبت کنند واضح است .

زائری - بسم الله الرحمن الرحيم ، عرض میشود حضور مبارك تان که با اکثریت آقایان را قبلاً نمی شناختم و در اینجا باهم آشنا شدیم بنابراین فرد برای ما مطرح نیست اما مسأله طرح پرونده در مجلس برای شناسائی و شناخت افراد با اعتباری است که در گذشته تسلیم مصلحت ها نشده اند زیرا اگر موافقتی داشته باشند در گذشته تسلیم مصلحت شده باشند امروز هم خواهند شد .
مهندس بازرگان - گزارش منخبر کمیسیون تحقیق بگویم و البته مسأله تصویب یا رد اعتبار نامه آقایان فرمودند راجع به مشروب خوری ایشان هیچ باید گفتند ؟ این گزارش خود ساواک است که تحقیق کرده و بعد از آن گزارش کرده که ایشان یکی چنین اعتیادی دارد (قره باغی - ساواک که اطلاع نیست) پس همه چیزش فاسد است (همه نمایندگان - زنک رئیس) ایشان میگویند مدرک نیست ولی میخواهم بگویم که هست ، شما میفرمائید ساواک فاسد است پس حرفش را نپذیرید ، بحثی نیست .
یکی از نمایندگان - ساواک میگفت خیلی از روحانیت هم عقاید کمونیستی دارند .

زائری - اجازه بفرمائید من حرفم را تمام بکنم . (همه نمایندگان).
رئیس - اجازه بدهید به موقع خودش صحبت بفرمائید .

زائری - من اصلاً به آقای اعظمی کار ندارم . ایشان میگویند مدرک نیست ولی من میگویم هست . مطلب دوم یک گزارش در پرونده ایشان هست که ایشان سه بار اعلام وفاداری به شاهنشاه و رژیم او کرده است و در مرحله سوم نامه نوشته که من پس از دوبار اعلام وفاداری این بار قرآن مجید را به انضمام این نامه به محضر مبارك میفرستم و باردیگر وفاداری خودم را تا وقتی جان به شاهنشاه و رژیم شاهنشاهی اعلام میکنم ، مطلب این است ، آیا

دادند . فرمودند .
ایندگان) .
بیون تحقیق
نامه اینطور
اینکه روز
ن بود .
کردند حق
را بخوانید
اعتبارنامه
د و چنانچه
از یک نفر
در موقع
رفته است .
ولنه بعلت
این نامه هم
ن .
کرده است .
توضیحاتی
ماینندگان)
ای دکتر
ب نوبت
نوبت گرفته
شد مجموع
بنابر این
جت بکنند
این قسمت
ت که در
خصوص
معاً باید دو
ت دادیم .
شده است .
ما تذکر
ردی که
اینکه در
ب) آقایان
ان - چرا)
در نوبت -
جت کنیم
صحت
از آقایان
مع بشود .
شته باشند

رئیس - آقای مهندس من یک تذکری بدهم شما به عنوان یک تذکر نظام نامه ای این اجازه را خواستید و من از این نظر شما این اجازه را دادم ولی در این زمینه پیشنهاد کردید در صورتیکه بایستی بعد از اینکه پیشنهاد کفایت مذاکرات کردند و رد شد آنوقت باید پیشنهاد مطرح بشود اگر الان بخواهم پیشنهاد را مطرح کنم افرادی در اینجا تقاضای صحبت کردند و بنابراین حق آنها تضييع خواهد شد بنابراین اجازه بدهید تذکرتان در این قسمت تفکیک بشود یعنی تذکر نظام نامه ای تان علیحده بجای خود و این قسمت پیشنهاد را فعلا مسکوت بگذاریم تا اینکه بعد مجلس در این خصوص بتواند بر طبق روالی که باید داشته باشد عمل بکند.

شهرکی - بسم الله الرحمن الرحيم (رئیس - شما مخالف هستید یا موافق؟) من در دوسه مورد کلی بخواهم حرف بزنم (رئیس - شما اولاً بفرمائید موافق هستید یا مخالف) موافق هستم.

رئیس - پس حق آقای اعظمی است. آقای اعظمی! ایشان از طرف شما صحبت بکنند (اعظمی - آقای خلخال می تواند صحبت کنند) بلی آقای خلخالی (زننگ رئیس) آقای شهرکی بعنوان موافق بفرمائید توجه بفرمائید از وقتی که در آئین نامه معین شده است داریم دور می شویم. بفرمائید.

شهرکی - دوسه مورد است که نه بخاطر آقای اعظمی بخاطر جوی که در مجلس پیش آمده من می خواستم به آن اشاره بکنم یکی اینکه اگر پسر ایشان چریک فدائی خلق بودند دلیلی نمی شود که ایشان چریک فدائی خلق باشند و یا اینکه آن راه را ادامه بدهند مگر اینکه ثابت بشود ایشان واقعاً آن راه را ادامه دادند. (یکی از نمایندگان - من یک توضیح عرض کنم) (زننگ رئیس - خیر، خیر آقای شهرکی بفرمائید).

غفاری - چرا توجه ندارید. مگر مجلس جای تبلیغ برای گروهها است.

رئیس - کسی برای گروهها تبلیغ نکرده است.

شهرکی - مسأله دوم این است اگر ایشان یکدفعه وفاداری اش را اعلام کرده و از زندان بیرون آمده و اگر وفادار بوده چرا دفعه دوم ایشان را به زندان بردند اگر باز وفادار بود چرا دفعه سوم او را به زندان بردند، اشاره میشود اینجا که این آقا سه دفعه اعلام وفاداری کرده، اگر سه دفعه این آقا وفادار بود چرا به سه دفعه رسیده سه دفعه گفته اعلام وفاداری کرده باز رفته زندان (همه نمایندگان) مسأله بعدی این است که در جایی که من کار کردم در شعبه ای که من کار کردم خیلی از آقایان بودند که تعهد داده بودند و از زندان آمده اند بیرون و این تعهد نمی تواند دلیلی باشد مگر اینکه ثابت بشود که همکاری کردند متشکرم.

رئیس - نوبت چه کسی است؟ بخواهید.

منشی - از مخالفین کسی اگر هست و نوبت گرفته دستش را بلند کند،

یکی از نمایندگان - من سؤال دارم.

منشی - برای سؤال نوبت زیاد گرفتند، مخالف اگر هست دستش را بلند کند.

رئیس - آقای خلخالی شما موافقید یا مخالف (خلخالی - در موافقت) خیر آقا نوبت شما نیست.

خلخالی - خود آقای اعظمی یک ربع از نوبتشان را به بنده دادند، آقای اعظمی نوبتتان را بمن دادید (اعظمی - بلی آقا) بنام خدا این مجلس، مجلس شورای اسلامی است و در این مجلس تا بحال آن چه که مطرح بوده حقایق بوده طبق موازین اسلام و چیز دیگری نبوده خوب این قهری است که آقایان تازه آمدند و همه ما بالاخره یک ناراحتی هائی هم در خارج داریم و حرف می شود. سروصدا میشود اینها یک مسائلی است که نباید خیلی مورد توجه و دقت واقع بشود که در خارج منعکس بشود که وضع مجلس متشنج است، آقایان هماهنگی ندارند از قضا آراء به منصفه بروز گذاشته میشود و تحقیق بشود این یک حقیقتی است که در این مجلس مشهود است، مخالفین و موافقین ولی نسبت به آقای اعظمی می خواهم بگویم که ما در قم بودیم و مکرر پسر ایشان که در کوهستانهای خرم آباد بوده با دفتر امام رابطه داشتند و شاید با بعضی از افرادی که در حوزه بودند، مبارزات را پیگیری میکردند و ارتباطات هم برقرار بود و خود این ارتباطات دلیل بود باینکه آقای دکتر اعظمی در لرستان و در کوههای لرستان خط مشی اسلامی دارند و آن مسأله با شهادت ایشان تمام شد، ولی پدر قد خمیده ایشان که کوله بار ظلم و ستم و اجحاف

نظام و رژیم شاهنشاهی را در این مجلس با خودش آورده باید مجلس بوجود این قبیل اشخاص محکم و مستحکم افتخار کند نه اینکه بخواهیم مجامله گوئی کنیم من درباره پرونده و اعتبارنامه کسانی که از روحانیت هستند و ملبس به لباس روحانیت هستند دقت نظر دارم و کوچکترین مسامحه ای نمیکنم و ایستادگی هم می کنم ولی پرونده ایشان در کمیسیون تحقیق که آقایان دیگر هم بودند مطرح شد و با کمال دقت بررسی شد بعضی از مطالبی که آقایان به آن مطالب استناد می کنند ما هم آن مطالب را دیدیم ولی آخر در شرع مقدس اسلام یک رفع الاضطرابی داریم رفع الاکراهی داریم کسی که در یک شرایطی باشد و خودش هم اقرار می کنند این یک چیزی نیست که اگر ما بخواهیم روی آن شپش کشی کنیم و اگر بخواهیم در این قبیل مطالب باریک بشویم خوب خیلی از آقایان هستند که نامه هائی نوشته اند به نام که و که این هارا اگر ما بخواهیم جدی بگیریم، این ها در حال اضطراب بوده است و از ابهت و از وسعت اسلامیت آنها چیزی کم نمی کند و من بعنوان یک نفر و کیل یادر کمیسیون تحقیق بعنوان رئیس این معنا را باهالی محترم خرم آباد تبریک میگویم که با ۲۰ هزار نفر یا متجاوز از ۲۰ هزار نفر به آقای اعظمی رأی دادند و واقعاً این مسخره است که بگوئیم مثلاً گروههای چپی ملحد جمع شده اند و به آقائی که خودش از حضرت رضا دم میزند از حضرت امیردم میزند و در خط امام بوده رأی داده اند مگر چند نفر در آنجا دارند در تهرانش این تعداد را ندارند چه برسد به خرم آباد و گفتن این حرف توهین به مردم خرم آباد است من از آقایان درخواست میکنم مطالب را به بحث طلبگی نکشانند اگر بخواهند بکشاند خوب ما هم حرفی نداریم ما هم همین کار را میکنیم ولی با کمال خونسردی درباره این جور پرونده ها جو آن زمان را هم در نظر بگیرید خدا میداند که من تابه حال نه با آقای اعظمی روبرو بوده ام و نه او را می شناختم. وقتی که پرونده اش را دیدم گفتم مرحبا بر تو یک آدم این جوری که از چگی دربند بوده ای کدایک از ماها چنین تاب و توان را داریم آنوقت ایشان آمده و کیل شده از طرف مردم خرم آباد و ۲۱ هزار نفر باو رأی داده اند حالا آن رأی را ما ندیده بگیریم و به گزارش های لاطائلات مخالفین توجه کنیم. من از آقایان خواهش میکنم و از آقای اعظمی هم خواهش می کنم مذاکرات را تمام بکنیم و در این باره آقایان رأیشان را بدهند و مسأله تمام بشود زیرا ما مسائل حاد و اساسی دیگری در پیش داریم، مسائل اقتصاد مملکت مطرح است این مسائل اصلا مسائل مورد بحث ما نیست مسائل اساسی دیگری در جریان هست که فوریت دارد مثل مسأله سرمایه، مسأله زمین مسأله امنیت مسأله اقتصاد، اگر بخواهید با این حرفها وقتتان را بگیرید چقدر باید وقت صرف کنیم من عراضم تمام شد خیلی متشکرم از آقای سبحانی که بمن این اجازه را دادند.

رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده است کسی مخالف هست؟

(اظهاری نشد) آقایانی که با کفایت مذاکرات موافق هستند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد مذاکرات کافی است. بنابراین آقایان موافق هستند که نسبت به اعتبارنامه آقای اعظمی که گزارش کمیسیون آن قرائت شد و توضیحاتی داده شد و آقایان با توضیحاتی که داده شده است و با حضور ذهنی که قبلاً هم داشته اند حالا اظهار رأی بفرمایند. چون از طرف موافق یا مخالف تقاضا نشده است که رأی علنی باشد بنابراین لازم نیست که اسم روی ورقه نوشته شود فقط مرقوم بفرمائید موافق یا مخالف البته آقایان رأی ممتنع هم میتوانند بدهند ولی به حساب نمی آید. و اکثریت به نسبت تعداد آراء مثبت و منفی تشخیص داده میشود.

(اخذ رأی بعمل آمد و نتیجه آن شرح زیر اعلام شد)

رئیس - نتیجه رأی گیری را باستحضار آقایان میرسانم. آراء اخذ شده ۱۶۹ رأی موافق ۱۲۲ رأی مخالف ۱۴ رأی ممتنع ۳۳ رأی بنابراین اعتبارنامه آقای اعظمی از خرم آباد تصویب شد (تکبیر نمایندگان) آقای دکتر یزدی بفرمائید. دکتر یزدی (مخبر کمیسیون تحقیق) - بسم الله الرحمن الرحيم، گزارش پرونده انتخاباتی حوزه قم و اعتبارنامه آقای خلخالی.

پرونده انتخاباتی حوزه انتخاباتی حوزه قم و اعتبارنامه آقای خلخالی بعلت اعتراض آقای اسمعیل معزی در جلسه علنی مجلس، به کمیسیون تحقیق ارجاع گردید، کمیسیون تحقیق در جلسه مورخ ۲۲ خردادماه ۹۰ آقای اسمعیل معزی را احضار و پس از استماع بیانات ایشان چون نامبرده کتباً اعتراض خود را پس گرفتند لذا کمیسیون تحقیق باتفاق آراء صحت انتخابات قم و اعتبارنامه

آقای خلخالی را در جلسه مورخ ۲۴ خرداد ماه ۵۹ تصویب نمود.

با تشکر - مخبر کمیسیون تحقیق - دکتر یزدی
رئیس - خاطر آقایان هست، در جلسات گذشته نظیر این قبیل گزارش‌ها که فرد مخالف، مخالفت خود را پس گرفته باشد آقایان، یک نحوه‌ای عمل کردند که ما به‌رأی گیری کتبی نرسیدیم اما استنباط خود بنده آنروز هم عرض کردم که گزارش کمیسیون تحقیق به‌ر نحو که باشد باید به رأی گیری گذاشته شود یعنی آقایان اظهار رأی کتبی بنمایند چون سابقاً آنطور عمل کردیم باید همین اندازه من اینطور تلقی بکنم که آقایان توقع دارند به گزارش کمیسیون تحقیق طبق همان روال گذشته سکوت یا عدم مخالفت یک فرد را محور قرار دهیم و تصویب شده یا رد شده تلقی بکنیم و بنده باز تصریح میکنم که چون گزارش کمیسیون است و در این خصوص هر چند که نماینده مربوط هم مخالفت خودش را پس گرفته باشد باز آقایان بر طبق آئین نامه‌ای که هست باید اظهار نظر کتبی بکنند حالا آقای موسوی در این باره بنده وظیفه دارم این را متذکر بشوم که این طور عمل کردن یک اصل جدیدی است که برخلاف آئین نامه است و نظر بنده این است چون من مجری آئین نامه هستم حالا بسته بنظر آقایان است میخواهید همینطور مثل گزارش شعبه تلقی بشود آقایان که با این طرز رأی گیری موافق هستند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) اجازه بدهید من سکوتی را اعلام بکنم (زنگ رئیس) (سکوت نمایندگان) اعتبار نامه آقای خلخالی بر طبق گزارش کمیسیون تحقیق تصویب شد (تکبیر نمایندگان) گزارش بعدی را قرائت بفرمائید.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش کمیسیون تحقیق در باره پرونده انتخاباتی کرمان و اعتبار نامه آقای موحدی.

پرونده انتخاباتی کرمان و اعتبار نامه آقای موحدی که بعلت اعتراض و مخالفت آقای حاجتی کرمانی به کمیسیون تحقیق ارجاع شده بود در جلسه مورخه ۲۴ خرداد ماه مورد رسیدگی قرار گرفت و آقای حاجتی در جلسه حضور بهم رسانیدند و طی یادداشتی در چهار صفحه اعتراضات خود را بیان داشتند آقای حاجتی کرمانی نه به صلاحیت آقای موحدی اعتراض داشتند و نه به صحت انتخابات بلکه بر عکس ایشان صلاحیت آقای موحدی را کاملاً مورد تأیید قرار دادند ایراد آقای حاجتی به دو مرحله‌ای بودن انتخابات بوده است که رسیدگی بان خارج از اختیارات کمیسیون تحقیق میباشد بنابراین کمیسیون تحقیق اعتراض آقای حاجتی را وارد ندانسته و از آنجا که صلاحیت آقای موحدی مورد تأیید آقای حاجتی کرمانی نیز میباشد کمیسیون در جلسه مورخه ۲۴ خرداد ماه خود باتفاق آراء صحت انتخابات کرمان و اعتبار نامه آقای موحدی را تصویب نمود با تشکر مخبر کمیسیون تحقیق دکتر یزدی

رئیس - بر طبق سابقه‌ای که الان گذشت این هم نظر پرونده گذشته است (زنگ رئیس) (سکوت نمایندگان) اعتبار نامه آقای موحدی از کرمان تصویب شد. (تکبیر نمایندگان)

ع - بیانات آقایان هاشمی رفسنجانی، توکلی، شبستری راجع به شورای نگهبان و آئین نامه داخلی مجلس

رئیس - گزارش دیگری راجع با اعتبار نامه‌ها در دستور نداریم همانطور که مقدمه عرض کردم دو نفر از آقایان راجع به دو موضوعی که مورد توجه و نظر آقایان است می‌خواهند توضیحی بدهند این دو نفر آقایان، آقای هاشمی و آقای توکلی هستند آقای هاشمی راجع به شورای نگهبان و نمایندگانی که باید انتخاب بشوند چون می‌خواهند توضیحی بدهند من از ایشان خواهش میکنم تشریف بیاورند و توضیحاتشان را بفرمایند و بعد آقای توکلی راجع به آئین نامه تذکری خواهند داد (عباسی - من می‌خواستم راجع به مسأله خرم آباد صحبت کنم) آن موضوع تمام شد و بکفایت مذاکرات رأی گرفته شد.

عباسی - چون بنده بموقع گفته‌ام و توجه فرموده‌اید.
رئیس - به کفایت مذاکرات رأی دادید خواهش میکنم بنشینید.

عباسی - کفایت مذاکرات بله شما نباید قبول کنید به حیثیت ملی و مردمی بعضی از نمایندگان صددرصدی رویه اعتراض بشود بنده از خود جناب عالی خواهش میکنم دو سه دقیقه اجازه بدهید من صحبت کنم.

رئیس - آقا توجه بفرمائید مطلب گذشته است....
عباسی - شما باید راجع به گفته‌ها و درخواستها و خواسته‌های ما اعتبار

قائل شوید.

رئیس - وقتی به کفایت مذاکرات رأی گرفته شد نوبت‌ها از بین میرود.
عباسی - راجع به خرم آباد و مردم آنجا مطالبی گفتند بنده باید جواب بگویم تا رفع شبهه بشود.

رئیس - راجع به آن موضوع پیشنهاد کفایت مذاکرات شد و رأی هم گرفته شد و بنا بر این نوبت شما از بین رفته است و نوبتی ندارید. (زنگ رئیس)
عباسی - آقای دکتر آخر چرا از اول جلسه تا حالا آقای فؤاد کریمی هر وقت دلش خواسته صحبت کرده آقایان دیگر هم بی‌رویه صحبت کردند اگر قرار بر این است ما هم بلدیم آقا (زنگ رئیس)

رئیس - صحبت شما راجع به انتخابات بوده است و به کفایت مذاکرات رأی گرفته شده است.

عباسی - چرا حاضر میشوید به نمایندگان منتخب مردم و به مردم شهرستانها و بخشها در اینجا توهین بشود (زنگ رئیس)
رئیس - آقا حق ندارید حالا صحبت کنید.

عباسی - آقای فؤاد کریمی یادشان رفته که خرم آبادیها آمدند آنجا به کمک ایشان و حالا اینجا می‌گویند آرائی که داده شده همه فدائی‌ها بودند و می‌گویند همه آنها کمونیست بودند.

رئیس - آقای عباسی من به شما اخطار می‌کنم که حق ندارید اینجا صحبت کنید.

عباسی - من هم باید بگویم آقا.

رئیس - بفرمائید بنشینید.

عباسی - فقط به این شرط که دفعه دیگر در نوبت گرفتن صحبت کردن مراعات حقوق همه بشود.

رئیس - هیچ شرطی هم نیست آقا، من موظف هستم که مقررات را عمل بکنم، آقای هاشمی بفرمائید.

هاشمی رفسنجانی - بسم الله الرحمن الرحیم، در مورد شورای نگهبان و شورای عالی قضا دیروز اینجا مسأله‌ای مطرح بوده و ابهاماتی هست که احساس شد ضرورت دارد این توضیحات داده بشود که ذهن نمایندگان محترم نسبت به وضعی که الان داریم آشنا باشد در قانون اساسی با صراحت در مورد شورای عالی قضائی گفته شده که این شورا متشکل است از رئیس دیوان عالی کشور و دادستان کل کشور که توسط رهبر انتخاب میشوند سه نفر قاضی مجتهد عادل به انتخاب قضات کشور این ماده مشکلی ایجاد کرد برای انتخاب شورای عالی قضا، برای اینکه قید شده که باید قضات کشور انتخاب کنند. و منتخب باید هم قاضی باشد و هم مجتهد و هم عادل. آقایان می‌دانند که تشخیص مجتهد یک کار ساده‌ای نیست اکثر نمایندگان واقفند که تشخیص یک مجتهد و این مقام بعهد کسانی است که صلاحیت خودشان از قبل تأیید شده و روشن باشد. برای شورای انقلاب آن روزی که تصمیم گرفتیم مجلس را سریعتر برقرار کنیم این مشکل پیش آمده بود و چون فاصله زیادی هم نبود با سرعت وارد کار شدیم و با امام مشورت شد و در شورای انقلاب بحث زیاد شد. پیدا کردن قاضی مجتهد عادل که اینها را عرضه کنیم بر قضات کشور که از میان اینها سه نفر را انتخاب کنند. چه کسی باید نظریه دهد که اینها مجتهد و عادل هستند؟ که موضوع انتخابات درست شود. ابتدا آن فکر کردیم از قضات شرع که اخیراً در دادگاههای انقلاب کار کرده‌اند که می‌توانند صدق قاضی بر آنها بشود با اضافه قضات دادگستری اگر در میانشان مجتهد عادل بود. با امام صحبت شد و با مدرسین و مراجع دیگر هم صحبت شد. عده‌ای از قضات شرع دادگاههای انقلاب اسمشان بردمشد و امام به‌مقام به‌آیت الله منتظری ارجاع فرمودند و آنجا به کمک مدرسین دیگر عده‌ای از این قضات بعنوان مجتهد عادل شناخته شدند بعد کم و بیش اعتراضی در محیط دادگستری مشهود بود که بعضی از قضات گفتند که از کجا معلوم است که ما مجتهد و عادل نباشیم. خوب در حد این اعتراض ما مجبور بودیم که بی‌توجه از این اعتراض نگذریم. باز من خدمت امام رفتم و مسأله را مطرح کردم و امام فرمودند برای اینکه حق از کسی ضایع نشود به آقایانی که ادعای اجتهاد دارند مهلتی بدهید که در محضر کسانی که میتوانند مجتهد را تشخیص بدهند حضور پیدا کنند. و با آنها مصاحبه و مذاکره شود که اگر آنها هم مجتهد بودند معرفی شوند و این خواستی است که حق است ولی احتیاج به اثبات داشت و ما هم با سرعت دنبال کار بودیم زیرا این کار باید انجام می‌گرفت و از طرفی مجلس را دعوت کرده بودیم و آقایان هم در تهران حضور پیدا کرده

بودید و بی اعتنا بودن به آن خواست ممکن بود در آینده نقطه سؤال و ابهامی در پرونده شورای عالی قضائی بگذارد که ما نمی‌خواستیم چنین چیزی باشد. توجه کردن به این خواست هم مشکل دیگری داشت که لااقل چند روزی از ما وقت گران بها را می‌گرفت ولی ما ترجیح دادیم که این وقت را مصرف کنیم و نظر امام هم همین بود باز با سرعت مشغول کار شدند و به قضات اطلاع دادند که آقایانی که مدعی هستند و داوطلب هستند خودشان را معرفی کنند تعدادی از آقایان خودشان را معرفی کردند و امروز قرار است که مدعیان و داوطلبان در قم به حضور دو سه نفر از آقایان که اسمشان را در روزنامه خوانده‌اید آنجا بروند و مصاحبه‌ای بشود اگر مجتهد بودند و عدالت هم احراز شد آقایان را جزو آن عده‌ای که از پیش احراز شده با پیک بفرستیم به شهرستان که باز برای سرعت عمل یعنی اگر ما امروز تا عصر یا تا فردا اسامی داوطلبان واجد شرایط به دستمان بیاید این آقایان را با پیک می‌فرستیم به همه‌شهرستان‌ها و در اختیار قضات می‌گذاریم و قضات نظر خودشان را می‌دهند و از میان اینها انتخاب می‌کنند و آن سه نفر قاضی، مجتهد، عادل که اکثریت آراء را آوردند عضو شورای عالی قضائی میشوند و شورای عالی قضائی آن حقوق دانهایی که باید به شما معرفی کنند ان شاء الله معرفی می‌کنند که ما حدس می‌زنیم اگر کارها بدون مانع و بدون معطلی پیش برود و گرفتاری پیش نیاید حداکثر بین ده روز یا شاید هم دو هفته طول بکشد تا ما بتوانیم از طرف شورای عالی قضا اسامی حقوقدانهای عضو شورای نگهبان را بین خودمان داشته باشیم و رأی بدهیم پس این فاصله را به اجباری که از طرف قانون اساسی ما داریم باید تحمل بکنیم البته برای مجلس باید فکری بکنیم. خوب این گونه جلساتی که امروز داشتیم خواهد بود، گاهی پرونده‌ای می‌آید و ما باید بنشینیم و این پرونده را بررسی کنیم و نظر بدهیم و دونظر وجود دارد که بعداً ممکن است بعد از جلسه در خدمت هیأت رئیسه یا با شورت خود آقایان تصمیم بگیریم یا برای این جلسه برنامه‌ای قرار بدهیم همانطوری که روزهای اول داشتیم مسئولان کشوری را و از اوقاتی که آقایان دارید استفاده بشود و اوضاع کشور را توضیح بدهند و اگر نظر آقایان و نمایندگان بر این قرار گرفت که کارهایی در حوزه کار خودتان و یا حوزه نمایندگی خودتان دارید، ممکن است در این فاصله اگر اتفاق نظر و یا اکثریتی قابل توجه بود چند روزی هم مهلتی داده بشود که آقایان بروند آنجا با مردم تماس بگیرند و مطالبی را از آنجا بگیرند که برای افتتاح مجلس آماده بشود. این توضیح را ادا مبعلت اینکه در محیط مجلس معلوم شد علامت سؤال زیاد است که این جواب داده شد. بعد اگر آقایان باز هم توضیحی خواستند بعد از جلسه از خود من بگیرند و من بیشتر از این وقت مجلس را نمی‌گیرم.

رئیس- آقای توکللی من خواهش می‌کنم توجه بفرمائید چون وعده داده شده است و بنده باید همراه با هیأت رئیسه مشارکت کنم در یک جلسه دیگری خواهش می‌کنم آن توضیحات را در جلسه بعد که شاید هم فردا باشد البته بشرط اینکه گزارش کمیسیون برسد فردا مطلب خودتان را بفرمائید. چون این بحث طول خواهد کشید. اما دو مطلب هست که باید عرض کنم عده‌ای از آقایان هستند که بنده اسامی آنها را می‌خوانم برای اینکه اگر تصور بفرمائید مطلب فوری غیر از مطالب راجع به خرم‌آباد و اینهاست که فوری است و تذکر مختصری است که باید بفرمائید البته به تناسب اولویت آقایان شرافت، بشارت، اصفهانی، فاضل، حسینی، حججی، نصراللهی، زایری، دکتر هادی، معصومی، قرباغی، الویری، شهرکی، کیاوش، خانم طالبانی، سلامتیان، عباسی. این آقایان تقاضای صحبت کرده‌اند.

توکللی- با عرض معذرت برای اینکه رعایت ادب و رعایت نظم مجلس بشود، همانطور که خدمتان عرض کردم اگر صلاح می‌دانید اجازه بفرمائید بنده مطلبی را عنوان کنم.

رئیس- بله، مسأله تنها عنوان شدن نیست، این مسأله‌ای که می‌خواهید بفرمائید راجع به آئین‌نامه است و در این صورت باید بلافاصله آن پیشنهاد هم مطرح بشود و پیشنهاد است که به درازا می‌کشد.

توکللی- بهر حال اگر اجازه بفرمائید عنوان کنم چون مطلبی ضروری است رئیس- بسیار خوب تشریف بیاورید و در یک وقت مختصری بفرمائید. توکللی- بسم الله الرحمن الرحیم، طبق سؤالی که از برادرانی که در کمیسیون تدوین آئین‌نامه تشریف دارند کردم حدود سی و هشت ماده از

مجموع تقریباً دویست ماده تا حالا تصویب شده‌است. اگر روند کارشان سرعتش دو برابر بشود با تناسب درخواستیم آورد که حدود یکماه دیگر کارشان ادامه پیدا خواهد کرد و بعد آئین‌نامه دوباره باید در مجلسی که شورای نگهبان آن پانزده روز دیگر می‌آید مطرح بشود و حتماً با این وضعی که ۲۷۰ نفر می‌خواهند روی آن نظریه بدهند حداقل حدود یکماه هم اینجا معطل میشود، بنابراین اگر با این شیوه پیش برویم که ۱۰ روز دیگر شورای نگهبان تشکیل بشود در این صورت تا دو ماه دیگر قادر به کار نیستیم زیرا تا آئین‌نامه نداشته باشیم طبق قانون اساسی ماهیچ کار، جزمین کاری که این روزها داریم می‌کنیم بعلاوه انتخاب شش نفر حقوقدان شورای نگهبان هیچ کار دیگری نمی‌توانیم بکنیم و وضعی که الان مملکت دارد فکر می‌کنم که قابل ذکر نیست از جهتی تمام امید مردم الان به ما است زیرا بحق و ناحق از قبیه کم‌ویش ناامید هستند و الان همه امید مردم ما هستیم بنابراین اگر قرار باشد این شوری که الان مردم دارند و آمادگی دارند تا نظرات ما را در حل مسائل مملکت بپذیرند این شور بخوابد بعد کار ما هم کند خواهد شد و قادر نخواهیم بود جلو سختی‌های بی‌شمار ایستادگی کنیم پیشنهاد بنده اینست که چون شورای انقلاب مشغول تنظیم یک آئین‌نامه‌ای بودند که در حال اتمام بوده و بخاطر اعتراضی که روز اول شده دست از کار کشیدند بنده سؤال کردم گفتند اگر بخواهند آن را تمام کنند پنج یا شش روز طول خواهد کشید و چون فاصله آئین‌نامه‌ای که شورای انقلاب یک عده از برادران را مسؤولش کرده بود با آئین‌نامه‌ای که کمیسیون تدوین آئین‌نامه می‌خواهد بنویسد فاصله کفر و اسلام نیست و ما حداکثر ۱۰ روز دیگر ان شاء الله شورای نگهبان خواهیم داشت، پیشنهاد من این است که در این مدت آن آئین‌نامه تکمیل بشود و در جلسه اول آن آئین‌نامه ملاک کار قرار بگیرد و مجلس کارش را با آن آئین‌نامه شروع بکند تا آئین‌نامه‌ای که برادران مشغول تدوین آن هستند آماده بشود و در این مجلس تصویب بشود و جانشین آئین‌نامه قبلی بشود زیرا کار مجلس پانزده روز دیگر آغاز میشود. عرضی دیگر ندارم (تکبیر نمایندگان).

رئیس- آقای شبستری بفرمائید.

شبستری- بسم الله الرحمن الرحیم، عرض کنم که در کمیسیون تدوین آئین‌نامه برادرانی که آنجا بودند از اول سعی کردند که این آئین‌نامه بشکلی تدوین بشود که همه جهات و افکار گوناگون در آن مراعات بشود تا اینکه وقتی عرضه میشود به مجلس حتی الامکان کم‌تر وقت جلسه عمومی را بگیرد و هر چه زودتر از تصویب مجلس بگذرد. تجربه این چند روز که در آن کمیسیون روی این آئین‌نامه کاری کردیم ما را به اینجا رساند که اگر بخواهیم با همان روش که تا حالا کار کرده‌ایم و تقریباً چهار ماه تصویب شده‌است پیش برویم همانطور که برادران گفتند ممکن است سه تا چهار هفته دیگر طول بکشد دیروز در کمیسیون مطرح شد که ما روش کارمان را آنچنان سرعتی در داخل کمیسیون ببخشیم چه از طریق زیاد کردن جلسات کمیسیون و چه از طریق تقسیم کمیسیون به دو بخش و طرح مسائل درجه دوم در آن بخشهای کوچک و طرح مسائل خیلی مهم در جلسه عمومی کمیسیون و از این طریق های مختلف آنچنان سرعتی به کار ببخشیم که حتماً تا آن روزی که شورای نگهبان اعضایش کامل میشود از طریق معرفی شدن آن شش نفر حقوقدان آن روز آئین‌نامه تدوین شده مصوب کمیسیون را بتوانیم خدمت مجلس محترم بدون نقص عرضه بداریم این تصمیمی است که در آنجا گرفته شده و روی آن صحبت شده بنابراین من از این نظر می‌خواهم آقایان خاطر جمع باشند که تا آن روز آئین‌نامه مصوبه کمیسیون خدمت آقایان داده خواهد شد و تا اعضاء حقوقدان شورای نگهبان معرفی نشده عملاً مجلس اعتبار ندارد منتها آن روز که این آئین‌نامه را خدمت مجلس تقدیم می‌کنیم آن روز آیا تصویب خواهد فرمود که از آنروز بلافاصله شروع کنید ماده به ماده به بررسی این آئین‌نامه یا آنروز موقتاً پس از چند جلسه بحث در کلیات قبول خواهید کرد که برای مدت موقتی آن آئین‌نامه مصوبه را قبول بفرمائید بعد در تفصیلاتش بحث بشود، این مسأله‌ای است که برای آنروز می‌ماند و این را هم بعنوان آخرین نکته عرض کنم که این آئین‌نامه‌ای که خدمتان تقدیم میشود از نظر کمیسیون تدوین آئین‌نامه تقریباً تفاوت‌های اساسی با آن آئین‌نامه قبلی و به اصطلاح آن پیش نویس آئین‌نامه قبلی که برادران به آن اشاره کردند دارد و اینجور نیست که هیچ تفاوتی ندارد و می‌توان گفت که تقریباً تفاوت‌های اساسی دارد پس اجازه بفرمائید که خود آن تقدیم مجلس

نمایندگان شهرستانی از نظر بلا تکلیفی در مورد نداشتن مسکن، در ناراحتی زاید الوصفی بسر می‌برند روی این اصل امضاء کنندگان ذیل ناراحتی خود را اعلام می‌دارند. ضمناً با توجه به این مسأله که چند روز دیگر هم ماه رمضان است و ماهنوز در سرگردانی بسر می‌بریم هیچ نوع فکری برای مسکن مانده (رئیس چرا نشده) آیا مسؤلیت این مسأله یا مسؤلیت این کار بعهده کیست؟ چه کسی می‌بایستی اینکار را انجام می‌داده و نداده، این مسأله را لطفاً توجه فرمائید. رئیس - بسیار خوب.

معرفی زاده آقای وزیر مسکن گفتند که صدها هزار خانه پرده کشیده در تهران موجود است.

محمدی - آقای دکتر سعیدی اگر اجازه فرمائید چون من عضو هیات هفت نفری هستم در این مورد توضیح بدهم.

رئیس - شما هم فرمائید توضیحات را بدهید.

محمدی - بسم الله الرحمن الرحيم، ضمن تبریک میلاد سرور شهیدان حسین بن علی و روز پاسدار به برادران جان بر کف عرض کنم چون برادران در مورد مسکن هیات هفت نفری را با استحضار هیات رئیسه محترم مجلس انتخاب کرده بودند و اطلاع دادند این مسائل در آنجا مطرح شده بود و به این شوری که برادرمان فرمودند در آنجا برادران فرموده بودند بلکه برادران ما اینجا بیشترین گرفتاری و مشکلشان این است که کار مجلس راه بیفتد و به آنها برسند و دیروز در حضور برادرمان تمام پرسش‌نامه‌هایی را که تهیه شده بود خدمت هیات رئیسه در حالی که سه نفر از هیات رئیسه حضور داشتند داده شد قرار شد هیات رئیسه دنبال کنند و آنچه که امکان دارد و در وسع است در نظر بگیرند البته با توجه به تمام زمینه‌هایی که وجود دارد چون ما نوکر مردم هستیم و چیزی هم بیشتر نمی‌خواهیم.

۵- پایان جلسه

رئیس - جلسه تمام شد، جلسه بعد اطلاع داده خواهد شد.

(ساعت یازده و ده دقیقه جلسه پایان یافت)

رئیس منی مجلس شورای ملی جمهوری اسلامی ایران - دکتر سعیدی

بشود و روی آن عمل بشود.

رئیس - خوب باین توضیح آقای شستری امیدواریم تا وقتی که گزارش راجع به اعضای شورای نگهبان می‌رسد، آئین‌نامه هم برسد بعداً یک مرتبه در این خصوص مجلس تصمیم خواهد گرفت.

شستری - از بنده خواسته‌اند که در اینجا متذکر شوم هر کس پیشنهادی دارد به کمیسیون ارائه بدهد و این موضوع قبلاً هم خدمت خانها و آقایان گفته شده بود که هر کس پیشنهادی دارد به کمیسیون تدوین آئین‌نامه ارائه بدهد. رئیس - ان شاء الله درست خواهد شد در اینجا بنده باید یک تذکری خدمت آقایان بدهم دعوتی کرده‌اند راجع به سینماها و مخصوصاً قراردادن وضع سینماها بر مبنای اسلامی در این مورد سمیناری تشکیل شده است و از مجلس هم تقاضا کرده‌اند سه نفر نماینده فرستیم بنده همین قدر کافی می‌دانستم که به اطلاع آقایان برسانم که کسانی که داوطلب و علاقمند هستند خودشان رایه هیات رئیسه معرفی فرمائید تا سه نفر به آنجا فرستاده بشوند چون کار مفیدی است اگر آنها را راهنمایی فرمائید بسیار کار ارزنده‌ای انجام داده‌اید.

رئیس - در اینجا بمن متذکر شده‌اند که امروز روز پاسدار است و راجع به آنها صحبتی بشود من از طرف مجلس توفیق آقایان پاسداران را در امر محوله به آنان از خداوند خواستارم.

خلخالی - برای قدردانی از سپاه پاسداران فقط به تشکر جناب عالی نباید قناعت شود.

رئیس - بهتر است این مطلب در وقت مناسبی باشد مثلاً در جلسه بعد محمودی - بنده هم راجع به مسکن صحبتی داشتم.

رئیس - بله راجع به مسکن می‌خواهند صحبتی فرمائید گویانکه از وظایف هیات رئیسه است و مشغول هم هستند ولیکن آقای محمودی فرمائید.

محمودی - فقط دو خط و نیم است که به من ماسوریت داده شده است که بخوانم بسم الله الرحمن الرحيم با توجه به اینکه ۲۴ روز از افتتاح رسمی مجلس شورای اسلامی می‌گذرد و چند روز هم قبل از افتتاح رسمی مجلس از نمایندگان به تهران دعوت گردید و درین نمایندگان کمتر کسی است که مجرد باشد و